

ELŐFIZETÉS:
 Egész évre . . . 6 ft.
 Fél évre 3 ft.
 Negyed évre . . 1 ft. 50 kr.

A lap szellemi részét illető
 küldemények a szerkesztő-
 nek, anyagiak a laptulaj-
 donosnak küldendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

HIRDETÉSI DIJ:
 egy 1 hasábos petit sor 10 kr.,
 többszöri hirdetésnél olcsóbb.
 Nyiltér sora 25 kr.
 Bélyegdíj minden hirdetésnél
 30 kr.

A hirdetések Bittermann
 Nándor könyv- és könyvmd-
 jában és a szerkesztőnél fogad-
 tatnak el.
 Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 10 kr.

Megjelen minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 10 kr.

A vízszabályozási új törvény.

Vármegyénket az éjszaki oldal kivételével mindenfelől a Duna-Tisza környezeti; alig lesz tehát az országban vidék, melyet a legközelebb tárgyalandó címbeli új törvény közelebbről érdekelne, mint a mi közönségünket. Hisz mi éreztük legfájdalmasabban, hogy az árvizek a múlt tavasszal ismét temetelen, majdnem kiszámíthatatlan kárt okoztak. És kétszeresen latba esik ez, ha tekintetbe vesszük, hogy a károk ismétlődnek az érdekelt-ség és az állam nagy áldozatai dacára, melyek a vízszabályozás érdekében hozattak. Baross közlekedésiügyi miniszter személyesen utazta be az árterületeket, egyszersmind szemügyre vette azon vidékeket is, melyek ez évben nem szenvedtek az árviztől, de annak még mindig ki vannak téve. Nem pusztán kíváncsiság vezette a közlekedésiügyi minisztert, ime készen van egy új törvényjavaslat a Tiszaszabályozás és a vízszabályzó társulatokra nézve. A javaslatot a miniszter bemutatta először képviselőinek, aztán pedig az országház asztalára tette; lényegét mi is közöljük a következőkben:

A kormány közvetlenül, állami cég alatt csak a mederrendezési és az ehhez szükséges megfigyelő hirszerző, adatgyűjtő munkákat végezteti. Az összes vízvédelmi munkák, hozzá osztva a belvizek levezetését is, az új javaslatban a társulatokra bízatik, de szigorú garanciák mellett. A társulat tesz mindent, de csak az állam tudtával s az állami közeg minden intézkedésnél jelen van, műszaki munkát csak állami mérnökök által végez-tethet a társulat.

A belvizek levezetésében a társulat az intéz-kező fél, de előbb engedélyt kell terveinek végrehajtásához kérnie a közlekedési minisztertől.

E fentartás annyira szigorú, hogy jövőre a védett területek gazdasági vízművek építésére is engedélyt kell kérni a földmívelési minisztertől, ki azt csak a közlekedési miniszter jóváhagyá-sával adhatja meg.

Az új javaslat a társulatok alakulását a közlekedési miniszterhez előre fölterjesztett tervek és költségvetés jóváhagyása esetre engedi meg. Az alakulásra miniszteri biztos hívja fel az érdekelteket, ez vezeti az alakuló közgyűlést és közvetíti az alapszabályok megerősítését. A miniszteri biz-tos a társulatoknál ugyiszólva permanenciában van. Ő közli a részletes terveket, a munkaprogrammot és határidőket egy a szomszéd társulatokkal, mint az érdekeltek községekkel, a felszólamlások hozzá intézendők 30 nap alatt s elsőfokulag ő dönt fel-leltük 15 nap alatt, ellene fölebbezni a közleke-dési miniszterhez lehet, de csak újabb 30 napon belül. A miniszterhez a részletes tervek fölebbe-zés hiányában is fölterjesztendők jóváhagyás vé-gétt, ki azokon belátása szerint változtathat nemcsak az alkalommal, hanem a munkák végrehajtása közben is, bármikor.

A miniszternek ezenfelül joga van az árte-rület minden szakaszát valamelyik társulathoz csatolni, vagy érdekeltjeit hivatalból társulattá alakíttatni. Az előbbi esetben a munkák költsé-geihez hozzájárulás aránya a társulatba lépő ér-dekeltek s a társulat közt egyezség után álla-pítandó meg egy bizottságban, melybe a minisz-ter egy, a társulat öt, az érdekelt más öt tagot jelöl ki. Ha egyezség nem sikerül, a hozzájárulási arányt a Tiszavölgyi társaság választmányá-nak meghallgatása után ismét a miniszter ha-tározza meg. E kulus csak új művek építésére szól. A meglévő művek fentartási költségeihez az érdekelttség társulatba bevont tagjai csak egy tar-toznak járulni, mint a társulat többi tagjai.

Az állami felügyeletet a legszélesebb mér-tékben a miniszteri biztos gyakorolja. A miniszter minden társulat mellé rendel egy ilyen biztost, ki minden választmányi ülésre elmegy s ott nem-csak szóvási joggal bír, hanem csakugyan veto-joga is van, a mennyiben a védő-művekre vonat-kozó határozatok ellen 15 nap alatt a közleke-dési miniszterhez appellációval élhet. Ezenfelül tartozik a kész műveket, vízlevezetési műtárgya-

kat, zsilipeket stb. évenként legalább kétszer meg-vizsgálni s az árvédelem szabályainak békében s veszély idején egyaránt pontos megtartása fölött őrködni. Ezt a felügyeletet a helyhatóság első tisztviselője csak annyiban oszthatja meg vele, hogy a helyszínén szerzett megfigyeléseiről ez is a miniszternek tesz jelentést, nem pedig a tár-saságnak. Általán a társaságok műszaki szolgál-atát jövőre is a miniszter által kirendelt állami közegek látják el, a társaságnak ebbe csak akkor van konzultatív beszólása, ha a miniszter egy-egy ily kirendelt közeget más állomásra szándéko-znék áthelyezni.

Ha egy vagy több társulat egyesülése, a társulathoz új érdekeltégi terület csatolása, vagy ily területen új társulat alakulása folytán szervez-kedési állapot áll elő — ennek tartama alatt a miniszteri biztos végzi a társulat teendőit, ez al-kalmazza a tisztviselőket s mellette csak egy konzultatív bizottság működik még, melyet az ér-dekeltekből a miniszter alakít s ügyrenddel lát el. Épp így a miniszteri biztosra hárulnak a tár-saság ügyeiben a rendelkezési jog, ha a tár-saság mulasztásokat követne el, vagy önkormány-zatát pénzügyeinek összezavarásával kompromit-tálta volna.

A miniszternek joga van az új javaslat szer-int a neki sürgőseknek látszó munkák végrehaj-tására záros határidőt vetni a társaságra, vona-kodás vagy lanya működés esetén a munkát a miniszteri biztos által hajtani végre s a költsé-geket azonnal behajtani az érdekeltektől, kulus nemléte esetén a földadó arányában. Épp így kényszerítheti a miniszter a társaságokat, hogy sürgős munkák végrehajtására kölesönt vegyenek föl, mit ha meg nem szavaznának, a miniszter fölhatalmazhassa biztosát, hogy a kölesönt a tár-sulat terhére ő vegye föl.

Vizsont a társaságnak joga van a saját illet-ményeinek beszedésére, a hátralékok behajtására, az adóhivatalok pénzügyi közegeinek közreműkö-dését kérelmezni, sőt külön társulati végrehajtó-kat is alkalmazni, kiknek eljárását azonban a köz-lekedési és pénzügyi miniszterek közösen rende-letileg fogják szabályozni.

Az állami felügyeletért minden társaság csak 5 frt évi átalányt fizet a kincstárnak, a miniszteri biztos és műszaki kíséretének tiszteletdíjai csak akkor terheli a társaságot, ha alakulás, újjá-szervezése, vagy saját mulasztásából végrehaj-tandó munkák ügyében válik a biztos kiküldése szükségessé.

Az új törvény ezek után pontosan körülírja a társaságok teendőit a védő művek fentartására, a védelmi eszközök beszerzése s a munkaerő szer-vezése dolgában. Utal pontosan kidolgozandó ár-védelmi szabályokra, melyekben meg lesz jelölve a vízmagasság, mikor a gátfelügyelők s a gát-őrök rendes működésüket megkezdeni kötelesek; a közérő kirendelendő s ennek élelmezése iránt intézkedni kell stb. Rendelkezik továbbá az ese-tekre, midőn a víz valamelyik ponton a védelem dacára kitor s az árvíz lokalizálása, a rés be-tömése a földadat. A döntő hatáskör ily esetekben mindig a miniszteri biztosnak van fentartva. Végül intézkedik a törvény a kitorrt árvíz levezetése dolgában végrehajtandó munkák felől s fenntartja a kormánynak, hogy külön törvényjavaslatban gondoskodjék módozatokról, melyek az árvizokozta károk megtérítését, esetleg a társulatok kölesön-ös biztosítása után lehetővé teszik.

Mielőtt a javaslat e részben elkészülne, szükséges lesz a kormánynak az összes létező társulatok s érdekeltségek pénzügyi erejét számba venni, hogy mindegyik csak a saját teherviselési képessége erejéig vállalkozzék és hogy a bizto-sítandó összeg körülbelül megfeleljen a biztosított terület értékének.

E részben azonban még sok a homály. Ne-vezetesen kormány körökben is tudják, mennyi nehézséggel fog az járni, hogy némely erősen kompromittált védelmi pontnak, minő pl. Szeged, rizikóját megosszák s viseljék azok, akik eddig soha el nem usztak s attól kevésbé is tarthatnak.

Ezek azonban még távolabb fejlemények; s kevésbbé bántanak, mint azon körülmény, hogy

a tárgyalás alatti véderőtörvény hosszadalmas lefolyása miatt ezen vízszabályozási javaslatnak remélhető áldásait már a mostanra várható árvi-zek alkalmával nem fogjuk érezhetni.

Hirek.

Uj miniszterek. Ófelsége a miniszterelnök elő-terjesztésére a pénzügyminiszterium ideiglenes vezetésé-vel megbízott miniszterelnököt ezen állásától felmentette és helyébe dr. Wekerle Sándor pénzügyminiszteri állam-titkárt pénzügyminiszternek; Fabiny Teofil felmentett igazságügyminiszter helyébe Szilágyi Dezső országgyű-lési képviselőt igazságügyminiszternek, és a távozó gróf Széchenyi Pál helyébe kereskedelemügyi miniszternek gróf Szapáry Gyula országgyűlési képviselőt nevezte ki.

Magas látogatás. Ófelsége a királyné nevé-ben f. hó 10-én dr. Haynald Lajos bitoros érsekünknek a „Nemzeti szálloda“-ban levő lakásán megjelentek Kornis és Festetics grófnok s palotahölgyek, hogy a lábadozó érek egészségi állapota után tudakozódjanak. Óeminenciája a két palotahölgyet szalonjában fogadta s egészségi állapotáról megnyugtató felvilágosítást adha-tott s egyszersmind arra kérte a hölgyeket, hogy ófel-ségének legmélyebb köszönetét fejezze ki azon magas kitüntetésért, melyben ófelsége legmagasabb részvéttel részesítette. Majd félórai tartózkodás után a két palota-hölgy eltávozott. Ugyanaz nap este bitoros érsekünk Abazziába utazott.

Kitüntetés. Paresetich Félix, Ujvidék sz. kir. város főispánja, a Takova-rend közepkesztyéljével tün-tettetett ki. Az általános közkedveltségnek örvendő fő-ispánnak, ezen valóban kiérdemelt kitüntetése, széles körökben valódi örömmel fogadtatott.

Kinevezés. Mayer Károly végzett joghallgatót a zombori kir. törvényszék elnöke, a vezetés alatti kir. törvényszéknek üresedésben levő segélydíjas joggyakor-noki állásra nevezte ki.

A szabadkai ügyvédi kamarából. Vuje-vich Zakár zombori ügyvéd önkéntes lemondása folytán az ügyvédekről vezetett lajstromból töröltetett; dr. Vu-jevich Zoltán és dr. Mihályovits István ügyvédek pedig Zombor székhellyel felvették.

A nagyhet. A zombori róm. kath. templomban a nagyheti szertartások a következő rendben fognak megtartatni:

Szerdán délután 4 óraker gyász-zsolozsma Jere-miás siralmaival s a „Miserere“.

Csütörtökön reggel 9 óraker nagymise közál-dozással; délután mint szerdán.

Nagypénteken reggel 8 óraker német prédiká-ció, mely után közvetlenül tartatik az előszentelt mise a Passióval és Kereszt-imáddal; mire a Szentség a szent Sírhoz vitetik, ezután bunyevác sz. beszéd. — Deltán 3 óraker magyar sz. beszéd, melynek végezté-vel processió vezetetik a Kalváriához, honnét a temp-lomba visszatérve énekeltik a Jeremiás siralma és a „Miserere“. Esti 7 óraker a szent Sírma ima és ének, mire a Szentség körmenetileg a sekrestyébe vitetik.

Nagyszombaton reggel 6 óraker körmenetileg Szentségkítétel. — 8 óraker tűzszentelés, a husvéti gyertya megáldása dícsénekekkel, azután a profeciák, ke-resztkut-szentelés, és minden Szentek litániaja, mire a feltámadási nagymise következik. — Az ünnepélyes fel-támadási körmenet esti 7 óraker tartatik meg.

Husvétvasárnapján reggel a 7 órai csendes mise után az étek megáldása; 8 óraker kismise és német sz. beszéd; 9 óraker csendes mise, utána bunyevác sz. beszéd; 10 óraker ünnepélyes nagymise, dél-után 3 óraker veseernye.

Egyházi műnek. A zombori róm. kath. templomban a nagyheten „Jeremiás próféta siralmai“-nak magán-részeit a következő urhölgyek és urak fog-ják énekelni: szerdán Auth Györgyné szül. Thim Flóra urnő (vegyeskar-betétekkel), Vároly László ur és Pelikán Mariska k. a. — Csütörtökön Lovich Aranka k. a. (vegyeskar-betétekkel), Karvázy József ur (vegyeskar-betétekkel) és Vároly Lászlóné szül. Tarczay Jozefin urnő. — Pénteken Vojnits Bella k. a. és Tes-sényi Vilma k. a. — Szerdán az első, valamint csütör-tökön az első és második ének kezdő és befejező részeit az egyes versszakok kezdetét jelző zsidó betűkkel együtt, pénteken pedig az egész harmadik éneket Lickl György remek átírata szerint 32 tagu vegyeskar énekel, mely a kaszinó-egyleti dalárda 8 nő- és 16 férfi-tagján kívül a szivességből közreműködő következő műkedvelőkből alakult: Auth Györgyné, Kalapsza Bella, Lovich Aranka, Tessényi Vilma, Tessényi Flóra, Vároly Lászlóné, Voj-nits Bella urhölgyek és Thim József ur. — A „lamenta-ciók“ szerdán és csütörtökön délután 4 óraker, pént-eken pedig akkor kezdődnek, mikor a körmenet a kál-váriáról visszaérkezik. — Szombaton a feltámadás ünnepélyén a kaszinó-egyleti dalárda a „Regina coeli laetare“ kezdetű egyházi éneket adja elő. — Husvét vasárnapján a 10 órai nagymisen Fejér Eulália és Vároly Lászlóné urhölgyek gradualéra nagyon szép ket-tőt énekelnek.

Az ideai sorozás. Értetlülünk szerint az idei sorozás május 10-én fog megkezdődni és 4 hét alatt ke-resztül vitetni, mert kettős bizottság fog a bonvédelmi miniszter által kiküldetni.

Felolvasás. A Temesváry pár esztendőnkön este a városi színházban egy szavalási estélyt rendezett, mely sok tekintetben élvezetes volt, dacára, hogy abban a komoly és tragikum uralkodott, melynek hangulatát oly nehéz eltalálni oly mértékben, hogy az a közönségre nézve is meglepetést okozhatott. A komoly részét az estélynek öt nagyszabású költemény és egy tragikai magánjelenet képezte. Az első volt „Jehova” és „Rab asszony” Kis Józseftől, „A koldus” Ábrányi Emil-től, „Krisztus az alvilágban” és „Szent nyomok” dr. Váradytól, egy a híres monolog Raine Phoedrájából. Az egyhangúságot mérsékelte Temérdeknek „Szerelmi számtan” és „Bölcsesség fog” című két humoros költeménye, és két idylli eseménye Dömötör Pálnak. Az oroszlan része az estélynek minden esetre Temesvárynének jutott, ki bámulatos emlékező tehetséggel szavalta el a reá eső számokat, melyek közül mindenkifelelt kimagaslott a „Rab asszony” és utána „Jehova”, mindkettőnek magasztos és drámai tartalma, elragadó költészeti szépségükkel legalkalmasabb nagy hatású előadására. Temérdek humora csillapítólag hatott a hullámos érzelmekekkel telt és izgatott, nagyszabású költészeti remek közt, míg Dömötör idylli eseménye megnyugtatta a kedélyeket. Temesváryné szavallata és előadása, nehé feladata dacára tetszett és kielégítő volt, méltó a komolyabb bírálatra. Hangja tragikai, habár nem bír kellő csengéssel, de hangjának változékonysága elegendő bármely hatás előidézésére, főleg a szenvedélyt kifejező részekben. Előadása inkább a természetszerű iskolához tartozik, mely a hevenyészve eredt és átértett szenvedély hevével idézi elő a közvetlenséget, nem pedig művészi átgondolt alakítással utánozza előtünk egész a családias valódi szenvedélyt. Ez leginkább kitűnt Raine Phoedrájának híres jelenetében, melyből hiányzott a tanulmány, és az azon alapuló kellő színészség, mi elmosta a hatást. Az anyagi siker csekély volt, a nézőtér lírasságtól távolgott, mit nem eszólunk, és esztendőnkön jutott annak láttára egy bécsi humoros kép, mely Rencz cirkszának bemeneti kapuját ábrázolja, melybe tolong a hullámos nép, a kapu jobb sarkán ül a tragédiának rongyos síró muzsája, átalellenében pedig gúnyosan név egy kacér trikós lovaró, rámutatva a tolongó népre. Ily körülmények között, csak köszönettel tartozunk a Temesváry párnak a ritka élvezetért.

Kuriai döntvény egyes alapok ügyében. A román kath. plébános az egyházi alapokat és alapítványokat egyházi többsége által nyert megbízás folytán kezeli; azoknak elszakítása miatt tehát nem hivatalból és nem az illető kegyur, hanem csak az egyházi többség indítványa alapján indítható meg a büntető eljárás.

Új főispán. Szepes megye főispánjává gróf Csáky Gyula nevezett ki.

Arany-ünnepély. A szabadkai főgimnázium ifjúsága f. hó 7-én d. e. 10 órakor a „Pest” szálló nagytermében díszes közönség jelenlétében Arany-ünnepélyt rendezett. A sikerült ünnepély programja a következő: 1. Himmusz. Énekelt az ifjúsági énekkar. 2. Haverda Mátyás igazgató esinos megnyitó beszédet tartott, melyben az ünnepély célját fejtegette. 3. Arany „Szondi két apródja” c. balladáját szavalta Kovács Antal VIII. o. t. Az ifjúság az értelmes előadást éljenekkel jutalmazta. 4. Klein VIII. o. t. „Arany János élete Budapestre költözésétől haláláig” című eltrajzi munkáját olvasta fel. A gondallal készült s szépen felolvasott munkát a közönség figyelemmel hallgatta s érte elismeréssel adózott. 5. Magyar népdalokat énekelt Vörös Gyula VII. o. t., melyeket az ifjúsági énekkar által előadott dalok követték. 6. „A család élet Arany lírájában” c. fejtegetését felolvasta Pollák Béla VIII. o. t. A komoly készítménnyel írt dolgozatot szerzője kissé halk hangon olvasta fel, amiért veszített is hatásából. 7. Az ünnepély legszebb részlete Pollák Béla VIII. o. t. szavallata volt. Arany János „Letészem a lantot” kezdetű darabját oly szépen és meghatóan adta elő, hogy méltán aratott vele teljes sikert. 8. Az ünnepélyt az énekkar által előadott dalok fejezték be.

Halálozás. Topolyán f. hó 11-én Palásty Péter községi segédjegyző élete 24. évében hosszas szenvedés után meghalt. Az előjáróság a következő gyászjelentést tette közzé: Topolya város Elöljárósága mely fájdalommal jelenti, hogy Palásty Péter községi segédjegyző f. hó 11-én este 9 órakor virágzó ifju élete 24-ik évében hosszas és kine szenvedés és a halotti szentségek ajtatatos felvétele után elhunyt. Szép tehetségei, kitartó munkássága, példás szorgalma felelhetlenné teszik őt, ki annyit kitűzött, annyit fáradozott egy szebb és jobb jövőért, és oly soká szenvedett, míg bekövetkezett a minden törekvést, minden iparkodást meghaladó, de reá nézve jótékony halál. Legyen neki könnyebb a föld, mint voltak szenvedései, legyen áldott emlékezete. Hílt tettei f. hó 13-án d. u. 4 órakor fognak a nyugoti temetőben nyugalomra helyeztetni. Topolyán, 1889. ápril 12. Az előjáróság.

Vásár. Feketehegyen a tavaszi vásár május hó 5-én és 6-án fog megtartatni.

Feltűnést okozó letartóztatások. Hód-ságh községében Bild Ferenc és ennek fia Károly, dúsgazdag fakereskedők és erdőtulajdonosok, a csendőrség által letartóztatottak. A letartóztatás oka titkos feljelentés, a mely szerint a két Bild többrendbeli csalást és visszaélést követett el.

Üstökös. Barnard E. E. kaliforniai csillagász március 31-ikén 9 óra 12 perckor új üstökösöt fedezett föl. Az üstökös az „Orion” és „Bika” csillagképek határán halad az „Aldebaran” csillag felé. Csak erős távcsövekkel látható.

Betörés. Ujverbaszon f. hó 8-án egy ottani asztalos lakásába, éppen mikor a házi ur a kertben volt elfoglalva, belopódzott egy tolvaj, ott feltörve az almáriomot, és abból 250 ft készpénzt elvéve kiszompolgott. Mikor a szobából kilépett, egy véletlenül megérkezett szomszédal találkozott, a kinek azon kérdésére, mit keres itt, azt felelte, hogy bornyukat akar vásárolni, mire a mitem sejtő szomszéd megnyugodva eltávozott. Midőn azonban az asztalos szobájába lépett, azt vette észre, hogy almárioma feltörtet és abból 250 ft készpénz hiányzik. Az esetet azonnal feljelentette a rendőrségnek, akinek sikerült a tolvajt mindjárt másnap Szivaeon kézrekeríteni. Az elrabolt pénz legnagyobb része, mintegy 190 ft, szintén megkerült.

Megbírásolt ügyvéd. Eiman László n.-pálánki ügyvéd elleni fegyelmi ügyben a szabadkai ügyvédi kamara fegyelmi bírósága a következő, immár jog-

erejű ítéletet hozta: A szabadkai ügyvédi kamara fegyelmi bírósága Eiman László n.-pálánki lakos ügyvédét, az 1874. évi 34. t. c. 47. §. és 68 §-nak a) pontjába ütköző fegyelmi vétségekben vétkezőnek mondja ki és ezért őt ugyanazon törvény 70. §-nak 2. pontja alkalmazása mellett a szabadkai ügyvédi kamara segélyalapja javára — jelen ítélet jogerőre emelkedésétől számítva 15 nap alatt, — ötven (50) frtnak végrehajtás terhe mellett megfizetésben marasztalja. Okok: az újvidéki kir. törvényszék által hivatalból áttett polgári perirataival be van bizonyítva, hogy azon engedményezési okiratot, melyvel Nityifarov Szóka az ötlet megilletett 800 frtos követelését Kosztonovics Trifunnak engedélyezte, vádlott szerkesztette és ugyancsak vádlott vette fel, a felek kijelentései alapján, hogy az engedményező az engedményezéstől az engedmény értékét megkapta; továbbá kétségtelenné van téve, hogy vádlott vette fel ezen az önmaga által készített engedményezési okirat alapján, mint az engedményes meghatalmazottja — az engedményezett összeget és mégis dacára ezen ténynek, dacára önmaga által készített okiratoknak és azok előtte ismert tartalmának, utóbb az eddigi megbízója az engedményes ellen elvállalta az engedményező képviselőletét és a pert előbbi megbízója az engedményező ellen megindította és befejezte. Ezen bebizonyított tényállás alapján vádlottat, az 1874. évi 34. t. c. 47. §-nak áthágása mellett, ugyanazon törvény 68. §. a) pontjába ütköző fegyelmi vétségekben vétkezőnek kellett kimondani. A büntetés kiszabásánál, dacára a felmerült súlyos beszámítási alá eső tényállásnak, azon körülményt vette a fegyelmi bíróság figyelembe, hogy vádlott ez ideig büntetve nem volt. Szabadkán, 1889. évi január hó 26-án. Dr. Guln s. k. elnök, Paukovich Andor s. k. titkár.

Halálozás. Gálly Zsigmond szabadkai ügyvéd e hó 12-én meghalt.

Érdekes társaságot kísért be szerdán délután a helybeli kir. ügyészség fogházába a sztanisiesi m. kir. csendőrség két legénye. A f. hó 7-én és 8-án tartott sztanisiesi országos vásáron ugyan két férfi és két női tagból álló ó-moroviciai tolvajbandát kerített kézre a csendőrség, s hátukra esomagolva a lopott kalapokat, meszlőket, cipőket stb., kísérté be őket Zomborba. E díszes menet élén két, egyéb érdemeket szerzett jó mákvirág haladt összeláncolva, az egyik egy szekesi cigány, ki m. évi december hó 3-án Sztanisieson két házat kirabolt, a másik Hambeck János méz-szároslegény, ki e hó 9-én virradóra Sztanisiesről elűnt, magával vive a nagykozmárostól ellopott 420 frtot, melynek azonban nem sokáig örvendhetett, mert már 9-én délelőtt, amint Zomborban az ellopott pénzből vásárlásokat eszközölt, megcsípte őt a sztanisiesi őrsvezető, ki kutatására kocsival Zomborba érkezett, s oly szerencsés volt, hogy még le sem szállt a kocsiról, már megtalálta azt, akit keresett. A pénzből azonban már ekkor 50 frt hiányzott. Nevezett rögtön Sztanisiesra hozatván, tettét beismerte, mire azután, e hó 10-én, a kir. ügyészségnek ő is átadott.

Sorsjegytulajdonosok figyelmébe. A sorsjegytulajdonosok, kiknek száma pedig sok ezer Magyarországon, jól fogják tenni, ha gondosan megismerkednek az új sorsjegytörvényvel, melyet a képviselőház e napokban fog tárgyalni s mely alkalmasint már a jövő héten életbe lép. Következésképpen e törvény és kissé mintegy megtörése az Ausztriában épp e napokban nagy hírtelen, a magyar kormány előzetes értesítése nélkül alkotott s lapunk mult számában megbeszélte osztrák törvénynek, mely károsítani fog sok ezer magyar sorsjegytulajdonost, mert igen sokan nem lesznek abban a helyzetben, hogy lebélyegzés végett felküldjék sorsjegyeiket, igen sokan alkalmasint nem is tudják, hogy ezt tenniük kell, ha nem akarják értékeik esőkenését megérni. A magyar sorsjegytörvény most ugyanezt szabja rá az osztrák sorsjegyekre, egy osztrák sorsjegyet pedig: az osztrák földhitelintézet legújabb kibocsátású sorsjegyét, egészen kizárja a magyarországi forgalomból. Még nagyobb jelentőségű, hogy az olasz vörös-kereszt-egyleti és a szerb 3%-os sorsjegyek kivételével az összes külföldi sorsjegyek ki lesznek zárva Magyarországból. Ilyen külföldi sorsjegyek is nagyon sok van hazánkban, de ezeket többé sem árusítani, sem vásárolni, sőt még ajándékolni sem szabad, mert elkövetésen fölül még büntetés is érne az illetőt: akinek tehát külföldi sorsjegye van, csak a legközelebbi pár nap alatt adhat túl rajta. Közül hetven fajta külföldi sorsjegyet éri e tilalom. Tilos lesz ezental az Ausztriában kiállított igérvényekkel (promesse) való kereskedés is. A forgalomban megmaradó sorsjegyek közül az 1870-iki magyar nyerevény-kölesön s az 1880-iki tiszszegedi kölesön, ugyancsak az osztrák 1854., 1860. és 1864-iki sorsjegyek változatlanul maradnak; minden más magyar sorsjegyet is le kell bélyegeztetni. Aki nem teszi, esetleges eladásnál kárt szenvedhet, mert a lebélyegezett sorsjegyek árfolyama nagyobb lesz. Osztrák sorsjegyek pedig, mint említők, lebélyegeztlenül forgalomba sem bocsáthatók.

Magzatelhajtás miatt tartóztatva le a szabadkai rendőrség Oravecz Maricát, kinek kuruzslása folytán egy, illetve két emberélet esett áldozatul. A bűnös jutalomdíj, alku szerint, 1 frt 50 krt kapott. Átadott a szabadkai kir. ügyészségnek.

Meghívó az apatini általános kisdédóvoda javára 1889. évi ápril hó 27-én az apatini daláregyesület által az Andrász-féle vendéglő helyiségeiben rendezendő hangversenyre. Kezdeté: esti 8 órakor. Belépti jegyek személyenként: I. hely után 1 frt; II. hely után 60 kr; állóhely után 40 kr. Jegyek Thész György ur kereskedésében, és este a pénztárnál kaphatók. — A hangverseny műsora: 1. „Csatadal”; férfiak Huber Károlytól; előadja a daláregyesület. 2. „Troubadour” Liszt Ferenc átíratában; zongorán előadja: Várnay Sarolta urhölgy Zombolyáról. 3. Egyveleg „Lucia”-ból Donizettitől; Sngár Elziska zongorakísérete mellett hegedűn előadja: Ribiczey Kálmánka. 4. „Danse Meeabre” Saint-Saëns-től; két zongorán előadják: Weindl Mari urhölgy és Weindl József ur. 5. Magyar népdalok; éneklő: Oláh Aranka urhölgy, zongorán kíséri: Harlikovits Gyula ur. 6. Nyitány „az olasz nóból” Rossini-től; játsza az egyesületi vonós négyes. 7. Magyar királyi induló; férfiak zenekísérettel Huber Károlytól éneklő: a daláregyesület. Ezt követőleg tánc. A rendezőség. Felülfizetések a jótékony célra való tekintetből köszönettel fogadtatnak.

Kirándulás Turinba és Párisba. A Helfi Ignác vezetés alatt álló kiránduló társaság úti programja megjelent. Indulás 1889. jul. 2-án Budapestrol, a déli

vasúton. Tartózkodás Velencében, Veronában, Milanóban. Jul. 5-én látogatás Kossuthnál Turinban. Másnap továbbutazás. Megérkezés Párisba jul. 7-én. Hét napi ott tartózkodás, a város és a kiállítás meglekintése magyar kalauzok vezetése alatt. A társaság a jul. 14-iki nagy nemzeti ünnepen is még együtt lesz. A lakás és ellátást egy Velencében, mint Turinban és Párisban, egész ott tartózkodás alatt a közös pénztár fedezi. Ilyképen az utazás és ellátás együttes költsége, második osztályú kupéban, kényelmesen és nyugodtan utazva: 160 frt. A Párisban való előirt tartózkodás után a jegy még husz napi érvénynyel bír, mely időt kiki tetszése szerint fölfehl el s visszautazhatik bármely vonattal. A kirándulásban hölgyek is vehetnek részt, akiknek kényelméről különösen gondoskodva lesz. Részlet vehetnek családtagok is, de tíz évben aluli gyermekek nem. A részvételi díj két részletben fizetendő: 60 forint előzetesen a beiratkozásnál, 100 forint pedig június hó 25-dikéig, mindenkor Dolnay Gyula titkár és pénztáros kezéhez és nyugtájára, kecskeméti-utca 13-ik szám alatt, hol a kirándulási bizottság irodája van. Itt kell jelentkezni minél előbb. Felvilágosítások nyerhetők még a délutáni órákban, az irói és művészi körben is, az ott található rendező-bizottsági tagoktól. — Az erzsébetvárosi polgári kör szintén rendez társas kirándulást egyenesen Párisba. Indulás jul. 1-sején Bécsen, Salzburgon, Tirolon át. Díj: I-ső osztály 205 frt, II-ik osztály 150 frt, III-ik osztály 115 frt. Ebben nemcsak az utazás, hanem az ellátás is bent van nyole napra. Megérkezés Párisba jul. 2-án. Jelentkezni lehet a kör helyiségében, Erzsébet-körút 24-ik sz. I. em., d. u. 4—7-ig.

Mérgezési kísérlet. Szabadkán ötv. Besenyi Jánosé f. hó 11-én este gyufaoladatot ivott, állítólag azért, mert leánya elhagyta. A gyorsan alkalmazott orvosi segély a szerencsétlen anyát megmentette az életnek s most már veszélyen túl van.

A temesvári postaigazgatóság Fülöp Kálmán sztanisiesi felfüggesztett postamestert kezelési szabálytalanságok miatt állásának elvesztésére ítélte. Az elítélt a miniszteriumhoz fűlbezzett.

Táncfűzerke. Herezenberger Sándor táncmesterünk, újonnan szervezett zenekarának közreműködésével f. hó 22-én, husvét másodnapján, a „Vadászkürt” szálloda nagytermében táncfűzerkét rendez.

Tűzesetek. F. hó 14-én, virágvasárnapján, kétszer riasztotta fel a vészharang és vészlövés városunk ünneplő polgárságát. Az első tűzeset nem volt veszélyes, amennyiben még idejekorán észrevéve, a házbeliek és szomszédok által eloltatott, úgy hogy a színhelyen megjelenő tűzoltóságnak akciójába sem kellett lépni. Annál veszélyesebb volt azonban a másik, melynek martalékául a Radisics-utcaiban fekvő Csupics-féle ház esett. Csak a valóban villamos gyorsasággal megjelenő tűzoltóság kiváló elismerést érdemlő erő megfeszítésének sikerült, az uralgó szél által táplált tűzet lokalizálni és ezáltal a környékbeli házakat, melyek legnagyobb részt nádfedelűek, a pusztulástól megóvni. A tűz oka ismeretlen.

Nyomozás. Lopás bűntettének kísérletével vádolt, ismeretlen tartózkodású Németh Kátyás, 27 éves, román kath. vallású, nős, mézszáros, erős testalkatú, piros arcú, szőke hajú, az orrán egy vágás látható, vádlottnak köröztetése elrendeltetett, felhívtnak az összes törvényhatóságok, hogy nevezett vádlottat, kinek utolsó tartózkodása Békés Csaba volt, nyomozni s feltalálás esetén a legközelebbi kir. ügyészséghez kísértetni sziveskedjenek. Szabadkai kir. törvényszék.

Kovácsok mint állatorvosok. Az állatorvosok törvény életbelépte előtt állatorvosi gyakorlatot folytathattak akárhány olyan kovács, aki két éves tanfolyamot végezvén, erre föl volt jöposítva. Ezek most az új törvény folytán jogukat veszítetnek. A földmívelési miniszter azonban méltányosságból megengedte, hogy továbbra is folytassák eddigi működésüket, de csak az esetben, ha az állatorvosi tisztí vizsgálatot vezető bizottság előtt gyakorlati vizsgálatot tesznek. E vizsgálatok ez évi november, jövő évi május és november s végül 1891. május hónapokra vannak kitűzve. Folyamodni lehet 1890. márc. 31-ig a földmívelésügyi miniszteriumhoz. A részletes föltételeket a hivatalos lap közli.

Halálozás. Ackermann József, a „Két fekete ló”-hoz címzett vendéglő bérloje, f. hó 13-án tüdőgyulladásban elhunyt. Temetése virágvasárnapján d. u. 5 órakor ment végbe. A tűzoltóság zenekarunk „Regiments-Tambur”-ját testületileg kísérté az örök nyugalomra.

Gazdátlan tárgy. Folyó évi március hó 21-én éjjel a bács-ujfalu telelős örök által egy hóka orru, homlokán fehér folttal ellátott esikó, bács-ujfalu községhez melletti téren gazdátlanul találtatott. Azon esetben, ha tulajdonosa 1889. évi ápril hó 27-éig nem jelentkezik, úgy ezen bitang jószág a kifizőt határnapon reggeli 9 órakor Hód-ságh község házában el fog adatni. Hód-ságh szolgabíró.

Meghívó. Az orsz. magy. izr. tanító-egyesület bács-bodroghmegyei köre f. hó 18-án, azaz esztendőnkön, d. u. 6 órakor és esetleg a reá következő napon tartja közgyűlését, melyre a t. tagok tisztelettel meghívtnak. Tárgysorozat: I. Az elnök megnyitó beszéde. A mult közgyűlés jegyzőkönyvének hitelesítése. II. A f. év augusztus 20-án és 21-én Budapesten tartandó nagygyűlés tárgysorozatára vonatkozó javaslatunk megállapítása. III. Az egyesület által nyújtandó anyagi és szellemi kedvezmények. Árva- és segélyalap. Az egyesület vagyontörzsének szaporítása. Előadó: Walder Jakob Baja. IV. A hitoktatás felekezeti és közös iskolákban. Előadó: Lévai Izor Topolya és Stricker Simon Baja. V. Gyakorlati tanítás a chemiából. Előadó: Gerlóczy Gyula Baja. VI. A központ elé terjesztendő és a jövő közgyűlésen tárgyalandó önálló indítványok előterjesztése. VII. A közgyűlés elé terjesztendő tárgyak előadónak és az e körbeli vidéki választmányi tagoknak kijelölése. VIII. A jövő közgyűlés helyének és idejének kijelölése. Kérjük a t. tagokat, hogy a tárgyalandó ügyek nagy fontosságát tekintetbe véve, menél nagyobb számban megjelenjen sziveskedjenek. Együttal arra is kérjük, hogy a közgyűlésben résztvenni szándékozők ebbeli szándékukat menél hamarabb tudassák az alulirt elnökséggel, hogy kényelműkről kellően gondoskodhassék. Baján, 1889. ápril 7-én. Walder Jakob, a kör elnöke.

Öngyilkosság. Torzsáról írják lapunknak: F. hó 12-én Zimmermann Frigyes jómódu torzsai lakost istállójában felakasztva találták. Mi vihette a boldogtalan ember kétségbeesett tettének elkövetésére, az információ rejtelmes marad. Mindenki szorgalmas, jóra való fiatal embernek ismerte, kinek anyagi viszonyai is rendezet-

tek voltak, tehát éppenséggel nem tudni, miért szakította meg erőszakos kézzel életének fonalát. Fiatal feleséget és két gyermeket hagyott hátra.

Irodalom.

Szerb nyelvtan. tekintettel a horvát nyelvre. Magyar állami, közép- és polgári iskolák, valamint a hazai közönség számára, írta Románcz Mihály. Pancsova. Nyomatott Koszanic és Popovicsnál. 1889. Ára 1 frt 20 kr.

Nem kritikát akarunk írni, hanem rövid ismertetést adni egy oly, már régóta várva-várt könyvnek, melynek szükségét különösen a mi vidékünkön mindenki érezte, de leginkább azok, kik a szerb nyelvi tanításával vagy tanulásával voltak elfoglalva.

Jelen munka a szerb nyelvnek rendszeres tankönyvét tartalmazza és pedig mint a szerző maga is mondja az előszóban: Miklosich, Daničić és Novaković szaktekintélyek munkáinak alapján kidolgozva.

A munka egy előszóból, bevezetésből és három részből áll. Az előszóban szerző elmondja azon okokat és körülményeket, melyek őt jelen művének kidolgozására ösztönözték. Felsorolja azon szaktekintélyeket, kiknek alapvető dolgozatai munkájának megírásánál forrással és kiinduláspontjával szolgáltak. Okadatoja benne az anyag mennyiségét és beosztását, mit munkájában felölelt.

A bevezetésben igen szépen kifejti rövid szavakban a szerb nyelv rokonságát és az irodalmi nyelvnek a horvát irodalmi nyelvvel való azonosságát, egységét, valamint a szerb-horvát nyelv dialektusait a különböző geográfiai vidékeken.

Az első rész a hangtannal foglalkozik.

Ezen részben rögtön megismerkedünk a szerb nyelvben előforduló összes hangokkal, azok kiejtésével és mind cyrill mind latin betűkkel való írásmódjával és jelével. A hangzók és mássalhangzók felosztásával és a szerb nyelv egyes szavainak az annyira fontos hangsúlyával.

A második rész két fejezetből áll. Az első fejezetben a beszédresek vannak tárgyalva kimerítően és ragozásokkal együtt, rendszeres beosztásuk alapján. A második fejezet a szóképzést foglalja magában a szóösszetételrel együtt. Ugyanezen fejezet végén még a szerb nyelvben használatos idegen szavak és képzők is meg vannak említve.

A harmadik rész főbb vonásokban a mondattanról foglalkozik. És eléggé kimeríti a mondatrészeknek használatát, egyeztetését, valamint a mondatok szórendjét is. Végezetül 30 lapon át prózai és költői olvasmányokat is nyújt összesen tizenöt szemelvényben, melyben népies és műpróza, valamint nép- és műköltészet darabok fordulnak elő, a legjelesebb újkori írók munkáiból és pedig keleti és déli dialektusban, sőt nyugati dialektusban latin betűkkel a legjelesebb horvát műköltészet egy remek alkotása is be van mutatva.

A könyv maga elég esinos kiállítású és 228 lapra terjed. A nyomás meglehetősen nagy és egyik helyes eljárása az, hogy a magyar szöveg közötti cyrill betűkkel írt szerb szavak ritkábban vannak nyomtatva, miáltal szembevetésük és a folyékony olvasást elősegítik.

Legfőbb hasznát fogják venni azon tanítványok különösen középtanodák, gymnasiumok, real-, polgári és felsőbb leányiskolák, hol a szerb nyelv akár mint általában, akár mint fakultatív kötelező tárgy rendszeresen tanítatik. De nagy haszonnal veheti kezébe más mindenki is, ki a szerb nyelv grammatikájával és szemelvényekkel alaposan meg akar ismerkedni. S így bátran és melegen ajánljuk mindenkinek, a ki a szerb nyelvnek tanításával vagy tanulásával foglalkozik. A mű megrendelhető akár a kiadónál, akár pedig Zomborban Karakásevits Milivoj könyvkereskedésében az eredeti 1 frt 20 krnyi áron.

M. M.

Zeneművek. Faulvetter, Mestreißen Walzer. Ára 1 frt. Legújabb magyar dalok 1—2-ik füzet. Ára 50 kr. Zimay László, Noturno 1—2-ik füzet. Ára 1 frt 50 kr. Szentimay, Könyv és Mosoly. Ára 1 frt 80 kr. Lenkei kiállítású induló Ára 60 kr. Hubay, Magyar hazánk dalgöngyöi. Egyes füzet ára 30 kr. Erney, A négy évszak. Ára 90 kr. Barna, A kis hadnagy operette 1—2. Margit Gavott. Ára 1 frt. 2. Aglája keringő. Ára 1 frt 20 kr. Hanny Béla, 10 új eredeti népdal. Ára 1 frt 50 kr. A kanyargó Tisza mentén. 35 ik füzet. Páros élet a legszebb. 36-ik füzet Szakajottam rózsát. Ára 30 kr. — Citera zenemű. Franz Joseph Sturm. Transcriptionen 1—2. 1. Fiora Walzer. 2. Marsch. Aus der operette Királyfogás. Kaphatók Schön Adolf könyv- és zeneműkereskedésében, Zomborban.

A Gazdasági Mérnök című közérdekű gazdasági és műszaki képes hetilap 15. száma a következő tartalommal jelent meg: A közgazdasági miniszteriumok átalakítása. A talajjavítási és vízszabályozási hitelügy rendezése. Visszapillantás a kulturtermérségre 10 évi működésére a IV-ik kulturtermérségi kerületben (1879—1888). A háztartási helyiségek. (Vége.) A szélmalomok új korszáka. Hidraulikus hajóemelő Fontinettesnél. (Három ábrával.) A marha mérőszalag használata nagy hordók és kádak stb. mérésére. A berlini villamosági művek. Cementgyártás Rigby rendszere szerint. London forgalma. Az 1847—8-ik évi III. t.cikk 14. §-ának módosításáról szóló törvényjavaslat. A Találmányok és Vállalatok gazdasági rovata (mely utóbbiban a hazai összes építkezésekre vonatkozó árjegyzék s azok eredménye röviden közölve), valamint a Vizi és Vasúti ügyek s a Különfélék egész sora egészíti ki e szám gazdag és közérdekű tartalmát. — A Gazdasági Mérnök megjelenik minden vasárnap díszesen kiállítva, képekkel és szakszerű rajzokkal illusztrálva. Szerkeszti és kiadja Gonda Béla miniszteri műszaki tanácsos, műegyetemi magán tanár. Előfizetési ára: Egész évre 12 frt, fél évre 6 frt, negyed évre 3 frt. Előfizetéseket még az év elejétől is elfogad s kikívánatra mutatványzatot ingyen küld a kiadóhivatal (Budapest, VIII. Mária-utca 7. sz.) Ajánljuk e jeles szaklapot a gazdasági és műszaki haladás iránt érdeklődő művelt közönség különös figyelmébe.

Közsegi tanácsadó.

— Hasznos tudnivalók birtokosok számára. —

Írta Bereghy Endre.

(Folytatás.)

A munkácsi kir. bírósnágnál mint tkvi hatóságnál, hosszú évek során át hivataloskodtam. Az azon hatóság-

hoz tartozó s mostan a munkács-berekidi vasút utolsó állomását képező „Kis-Szolyva“ községben még most is életben lévő Beza Vaszily nevezetű, igen jó módú gazda lakik, ki 1864. évi január 21-én kötött adás-vevési szerződés szerint a Szkotárszka-Kis-Szolyva 89. számú tkjvben foglalt 1/8 urbéri állományból álló ingatlan birtokot 200 frt vételárért a tkvi volt tulajdonostól, Sekmár Hávrilótól megvette, és a birtokot a vételár kifizetése után birtokába vevén, a szerződést a körjegyzővel annak rendje és módja szerint megíratta, és Alsó-Vereczkén az akkor fennállott es. kir. adóhivatalnál százalékolás végett bemutatatta. A százalék kirovatván azt azonnal ki is fizette.

A százalékot kifizetvén, szerződését tarisznyájába tévén, haza ment. Haza érvén, mint ki jól végezte a dolgot, a szerződését — a helyett, hogy a beregszászi volt megyei törvényszék mint tkvi hatósághoz bekebelezés végett annak rendje szerint bekiáltta volna — a kamarában, kézi ládjába tette és többé mit sem törődött vele. A megvett birtokot birta és használta háborítlanul 1868. évig.

Szkotárszkan lakott egy igen vagyonos uzorás, kit Lábatának csufoltak, de igazi neve Friedmann Volf volt. Ennek a Friedmannnak volt egy testvérbátyja, Friedmann Mirkó, igen szegény ember, ez Kis-Szolyván lakott, (megjegyzem, hogy Szkotárszka Kis-Szolyvával egyesített község, egy temploma, határa és telekkönyve.)

Friedmann Volf nem jó szemmel nézte Beza Vaszily vagyonosodását, és hogy soha sem szorult az uzorapénzre, és nagyon szeretett volna Bezan egy kis eret vágni, illetve a vagyonán.

Az alkalom nem sokáig váratott magára, mert Friedmann megnézte a telekkönyvet, hogy Beza a Sekmártól megvett birtokot a tkvben be nem kebelezte magára. Fogta magát és 1865. évben megvette a Beza által már előzőleg megvett birtokot Sekmár Hávrilótól állítólag 200 frtért és azt a maga nevére azonnal bekebelezte; majd 1866. január 7-én megkötött adás-vevési szerződés alapján testvére, Friedmann Mirkó, volt szkotárszka-kis szolyvai lakos nevére — ki oly szegény lévén, mint a templom egere — átíratta.

Megkapván Friedmann Mirkó a szerződést, Bezaát Friedmann Volf által felszólította, hogy adja át a birtokot neki a birtokába, mert az ő nevére van bekebelezve, tehát annak ő és nem Beza a tulajdonosa. Beza azonban a barátságos átadásnak nem csak, hogy elenne nem mondott, hanem a zsidót még ki is kacagta, azt mondván neki, hogy a birtokot ő már régen megvette, azt a Stairamtnál magára bekebelezte, sőt az illetéket is kifizette érte, azt bírja és használja, tehát szeretné ő azt látni, a ki tőle a birtokot elvegye, majd szemé közé néz ő annak a hatalmasnak.

Friedmann csak azt a nyilatkozatot várta, különben jó előre tudta azt, hogy Beza neki a birtokot nem fogja per nélkül átadni, — de hogy ne legyen oka Bezanak a perben azzal védekezni, hogy ő a birtok békés átadására Friedmann által felszólította nem lett (mert ilyen kifogások mellett Friedmann az elvont hasznokat és perköltségeket elvesztik vala a perben), fogta magát Friedmann Volf és Friedmann Mirkó nevében megindította a pert az illető törvényszéknél, s mint hogy a tulajdonjog Friedmann Mirkó részéről tkvi hiteles kivonattal igazolva lett, Beza elvesztette a pert, és pedig mind a három bíróságnál, — de még a fenytő uton is. — És mindezek ellenére nem akarta a birtokot a nyertes felperesnek átadni, sőt az időközben Szkotárszka-Kis-Szolyva község határának urbéri rendezése alkalmával ezen birtokot a többi birtokaihoz esatolva együtt vágatta ki a mérnökkel.

Ekként tehát Friedmann kénytelen volt Beza ellen a végrehajtás utján átadást kérlelni, mely átadás 1877. évben elrendeltetvén, foganatosítás végett a munkács kir. bírósnágnál mint tkvi hatóság lett megkeresve.

És úgy ítült ki a dolog, hogy ezen csak 1879. évben foganatba vett szerencsétlen végrehajtásnál én voltam kénytelen eljárni. A mint megjelentünk Szkotárszka-Kis-Szolyván, elhívtam Bezaát a papához, kérve figyelmeztettem őt, hogy a felperessel, Friedmann Volfal illetve Mirkóval egyezkedjék ki, adja ki neki a már tagosított birtokból bár hol, tetszése szerint a megítélt földmennyiséget, vagy pedig fizesse ki, és vegye meg azt újból a zsidótól. És a felperes kérelmemre hajlandó volt a per alatti birtokot 450 frtért örökön eladni, de Beza erről hallani sem akart, sőt reám meg is haragudott, a miért a zsidóval tartok.

Igy tehát nem maradt más hátra, mint az, hogy a megítélt birtokmennyiséget egy táblából elmérni és a terméssel együtt a felperesnek átadni, az elvont hasznok és perköltségek fedezésére pedig — mi 270 frtra rugott — Bezanál ingóságokat lefoglalni.

Megtörténvén az átadás és foglalás, eltávoztunk. Távozásunk után Beza neki ment az átadott birtok még az időben zöld vetésének s azt négy fa által lekaszáltatta s elhordatta.

Akkor a felperes kérte a folytatólagos végrehajtást és pedig karhatalommal, mert az első alkalommal is alperes ellene szegült volt a végrehajtásnak és csak erőlyes fellépésemnek engedett.

A következő átadáskor Beza, fiaival csakugyan ellene szegült az átadásnak, miért is karhatalmat kellett használni; őt magát és fiait el kellett fogatni és az alsó-vereckői kir. bírósnághoz kísértetni, minek következtében egy ideig börtönben állt.

Az elvont hasznok is a már igen tetemes összegre rugott költségek fedezésére huszonhét darabból álló és 2117 frtra becsült marhaállományt el kellett foglalni és zárgondnoki kezelés alá bízni.

A lefoglalt marhák jó hosszú időig zárgondnoki kezelés alatt voltak, és a midőn elárvereztettek, a 2000 frton felül befolyt vételár kevés volt a per- és zárgondnoki költségek fedezésére, kétszáz frton felül összeget kellett még más ingóságokból fedezni Bezanak.

A vége pedig az lett, hogy Beza a birtokot a felperestől csakugyan megvette 600 frton és így 2—300 frt helyett fizetett vagy 3600 frtot mert a saját ügyvédjét is fizette, azonkívül vén napjaira börtönt kellett szenvednie fiaival együtt. Tehát nem elég, hogy vagyonát vesztette, de még a becsületét is pellengette tette. Tehát ilyen az értelmetlenség; bünteti azt, aki a törvényt nem tiszteli és a törvényt uton nem akarja a maga vagyonát a sokszor jogtalan megtámadásoktól megóvni. Ha pedig Beza a szerződését nem a lábába teszi el, — hanem bekiáltja a tkvi hatósághoz bekebele-

zés végett — akkor sem vagyonát el nem veszi, sem pedig becsületét és fiait becsületét szennyet nem ejt vala. A bekebelezés legfeljebb 6—8 frtjába kerülhetett volna. De hány ehhez hasonló szerencsétlenség történt drága hazánkban a vétel be nem kebelezése miatt! Ugy vagyunk a hitelezéssel is, hogyha pénzünket kellő időben be nem kebelezetjük. Sokszor a hitelezők kölcsön adott pénzüket csak azért nem kebelezetik be, hogy attól jövedelmi adót ne fizessenek. Az ilyenek azt gondolják, hogy az államkincstárt megcsalják; pedig magukat csalják meg akkor, a midőn kölcsönadott pénzüket elvesztik. De úgy kell nekik, megérdemlik sorsukat.

Erre vonatkozó iratok a munkács tkvi hatóság irattárában 4537/85. sz. alatt kezelteknek.

De mindezeket csak úgy lehet elérni, ha az új törvény szerint készítettők tkvek alkalmával, az arra kiküldött bizottságok előtt mindnyájan jelentkezünk, a szükséges okmányokat és bizonyítékokat nekik átsszolgáltatjuk, kérdéseikre hiven és lelkiismeretesen felelünk, őket a birtokszerezésünk körül előfordult lépésekről felvilágosítjuk és egyetlen egy adatot vagy bizonyítékot sem hallgatunk el, mert ha ezt tesszük, önmagunk, gyermekeink, unokáink és drága hazánkunk tesztünk kárt, és pedig önmagunknak azért, mert megcsaljuk önmagunkat, megkárosítjuk gyermekeinket és unokáinkat és a haza iránt a legnagyobb bünt — mit hűtlenségnek nevezünk — követtünk el vele, mert szándékosan szegényekké és így a haza szolgálatára bűnösen képtelenné tesszük magunkat általa.

(Folyt. köv.)

A KORZÓN.

Írta: Csillag Károly.

(Folytatás.)

A névtelen.

Nem arról a névtelenről írok, aki a mult héten Temesvárnál kisérletében színházunkban okvetetlenkedett és szép költeményeket a csufságig agyonraszalva — az én névtelenem a korzó eleven alakjaiból való és a „szerelemi számtan“-ra is több talentuma van, mint annak az ípszének, aki csakugyan „Temérdek“ hosszadalmas volt annak a temérdek kevés publikumnak, mert csak rá kellett nézni és aki nem látta benne a megalapodott cipézt avagy betűtudó flakkerost, az túlságos jóakarója volt s aki hangját hallotta s nevetési göresüket nem kapott, azt csakugyan irigyelni lehet komoly-sága miatt.

Mondom, az én névtelenem nem oly szerénytelen, mert első sorban nem fuserálja el a más művészetét és nem is teszi ki magát annak, ami nagyobb közönség mellett megeshetett volna, hogy egészen a fűtyllessig tüntettek volna mellette, az én névtelenem egy körülbelül 18—20 éves kisasszonyka, aki honnan valahonnan eljött Zomborba és azzal szórakozik, hogy a korzón sétál, nem kíván sem tapost, sem babért — még annyit sem, amennyi egy káposztás főzélékhez elegendő.

A névtelen észrevehető izgottsággal sétál fel és alá a korzón, tagadhatatlan, hogy vár vagy keres valakit.

Önkénytelenül is figyelemmel kellett kísérni az érdekes alakot. A véletlen is kedvezett. Amint a névtelen vagy tíz lépésnyi távolságról kisérem, észreveszem, hogy kiejt zsebéből egy névjegyet a következő tartalommal:

„Imádott angyal!

Április hó 13-án a zombori korzón fogok sétálni. Esti 7 órakor elvárlak. Felismerhetsz arról, hogy kalapomra fehér virágot tűzök.

Ismeretlen imádó.”

Tehát csak egy fehér virágot kell a kalap mellé tűzni és a legérdekesebb kalandok egyikébe lehet bocsátkozni. Reszkirt dolog, annyi bizonyos, mert ha az igazi „ismeretlen imádó“ el talál jönni, ami pedig igen valószínű, akkor a dolog aligha folyik le simán.

De az íróembernek semmitől sem szabad megijednie, bele kell menni még az ellenség táborába is, hogy a lap részére jó csataképet tudjon megírni.

Elhatároztam tehát magam, hogy feltűzők egy fehér virágot, még ha egész Európa ki is nevet érte, okvetlenül tudnom kell, hogy a névtelen mit akar, kit vár, miért vár, meddig marad itt és ha nem is marad itt, mikor távozik.

Egynehány jó ismerőssel találkoztam, mindegyiknek szemet szurt a fehér virág, melyet csak nagy ügygyel-bajjal tudtam megszerezni, hogy kalapom mellé tűzzem.

Mikor már messzibbről láttam egy ismerőst közelíteni, aki a szemét le nem vette a fehér virágról, már előre tudtam, hogy ez már megjegyzés nélkül nem fogja hagyni; megintépellálták az eszemet, a józanságomat, mind csak azért az egy kis virágszálért.

A névtelen észrevett és be sem várta, hogy közelítek feléje, elem jött azokkal a szavakkal, hogy „Ün az? tessék kövessen.“ És én követtem addig, míg elért egy félreesőbb padhoz, ott leült és én megvárva hogy a helylyel megkináljon, állva maradtam előtte.

A névtelen egy cseppet se volt előzékeny, ott hagyott állva és én csak lestem, hogy ugyan hogy fog ez végződni.

— Eljöttem — ugymond — hogy önnek végre is megmondjam, miszerint hagyjon fel végleg levelezésével és ne inzuláltson érzelmeivel — de egyuttal azért is hogy önt megkérjem valamire.

— Tessék parancsolni nagysám!

— Arra akarom kérni, hogy összes leveleimet adja vissza, meg azt az arcképet is, a melyet unokahugom önnek átadott.

A dolog sokkal érdekesebbnek ígérkezett, semhogy olyan könnyen elhatározhattam volna magamat, hogy eláruljam azt, miként a kisasszonytól még soha életemben sem levelet, sem arcképet nem kaptam és hogy nem én vagyok az igazi fehér virágos, akit a kisasszonyka keres.

— Nem tudtam mit felelni és egyelőre csak tiltakoztam a levél és arckép visszaadása ellen és azt hiszem, hogy alapos okom volt ez ellen tiltakozni.

— És mért nem akarja azokat nekem visszaadni?

Azon egyszerű okból kisasszony, mert öntől soha életemben egy szikrányi levelet, sem arcképet nem kaptam.

— Ön hazudik — — ön ilyen és olyan stb. szóval egy drámai jelenet keletkezett, melytől már borzadni kezdtem, úgy hogy jónak láttam, hogy a nyilvános komédiát a korzón kikérüljem, tovább menni — ajánlottam magamat és még egy pár titlust kaptam utavalónak a névtelenül, szóval nagyon savanyu volt az alma, amelybe beleharaptam.

Amint tovább megyek, találkozom egy jó barátommal — nevezük el Rómeónak — akinek kalapján fehér virágot látok.

Bámultuk egymást; Rómeó engem még jobban, mint én őt, mert én sejtettem, hogy mit jelent a fehér virág az ő kalapján, de ő csak bámult és egy nagy érthetlenség előtt állott és a fehér virágot majd leszedte szemeivel a kalapomról.

Hogy mi történt Rómeó és az én névtelen hősöm közt, azt nem tudhatom és nem is tartozik ide, csak azt tudom, hogy midőn másnap találkoztam vele, a fehér virág már nem volt kalapján és megesküdött előttem, hogy időjárásnak és lánynak soha az életben többé hinni nem fog.

Később a postára mentem és egy fiut láttam, amint egy fél kilóyi terhű csomagot adott fel, a szállítólevélen mint feladó Rómeó neve tüdőkölt, tartalma: (szerelmes) levelek, értéke: semmi.

Naptár. Április.

Havi és heti nap	Katholikus naptár	Protestáns naptár	Görög-orosz naptár
16 Kedd	Turibius	Áron	4 Józ. Gy.
17 Szer.	Rezső	Rezső	5 Teodul
18 Csüt.	N. Csütört.	N. Csütört.	6 Eutyh
19 Pént.	N. Péntek	N. Péntek	7 N. Péntek

Felelős szerkesztő: Dr. MOLNÁR ISTVÁN LAJOS.

Helyettesítő:

Laptulajdonos és kiadó: BITTERMANN NÁNDOR.

HIRDETÉSEK.

1402. szám.

k. ig. 1889.

Pályázati hirdetmény.

Bács-Bodrogh vármegye almási járásához tartozó Bajmok községében megüresedett jegyzői állás **folyo hó 27-ik napján** Bajmokon d. e. 10 órakor tartandó választás útján fog betölteni.

Felhívtnak mindazok, kik ezen állást elnyerni óhajtnak, miszerint eziránti kérvényeiket az 1886. évi XXII. t. c. 74. §-a és az 1883. évi I. t. c. 6. §-a által megkövetelt minősítésüket, eddigi alkalmaztatásukat és erkölcsi előéletüket, valamint a magyar nyelven kívül a német és a dalmát nyelvekbeni jártasságukat igazoló okmányokkal felszerelten, hozzám bezárólag folyó évi április hó 24-éig okvetlen nyújtsák be, mert a később érkező folyamodványok figyelembe vétetni nem fognak.

A jegyzői javadalmazást 600 frt készpénz fizetés, szabad lakás, $\frac{3}{4}$ telek föld s a vele járó szérűskert és legelőilletmény haszonélvezete képezi; a föld után az adót a község, az illetékegyenértéket azonban a jegyző fizeti.

Bács-Almás, 1889. április 6-án.

Deák Zsigmond,

3—3

főszolgabíró.

26. szám. Az apatini járás főszolgabírájától.
k. ig. 1889.

Pályázat.

Bogojeva nagyközségében megüresedett községi orvosi állásra pályázat hirdettetik s a választás ideje **folyo évi április hó 30. napjának délelőtti 11 órájára** Bogojeva községéhez tüzetik ki.

Ezen állással következő javadalmazás van egybekötve:

- 500 frt évi készpénz fizetés;
- 30 kr. nappali és 60 kr. éjjeli látogatási díj és
- 20 kr. halottkémlési díj, miután a megválasztandó orvos a halottkémlést is teljesíteni tartozik.

Pályázni óhajtnak felhívtnak, hogy az 1876. évi XIV. t. c. 143. §. és az 1886. évi XXII. t. c. 73. §-ában megkivántató feltételeket és a magyar nyelv birását igazoló okmányokkal felszerelt pályázati kérvényeiket folyó évi április hó 24-éig bezárólag ezen szolgabíroságnál nyújtsák be.

Később érkező kérvények figyelembe nem vétetnek.

Apatin, 1889. évi április hó 9-én.

Főszolgabíró szabadságon:

Harlikovits,

3—1

szolgabíró.

2497. szám.

k. ig. 1889.

Árlejtési hirdetmény.

Bács-Bodrogh vármegye kulai járásához tartozó Ó-Verbász községében a község ház újból való felépítésének biztosítása céljából Ó-Verbász község házánál **f. évi április hó 18-án d. e. 9 órakor** írásbeli zárt ajánlatok tárgyalásával egybekötött nyilvános árlejtést tartok.

Ehhez a vállalkozókat azzal hívom meg, hogy az árlejtés megkezdése előtt a 13,302 frt előirányzati összeg 5%-a készpénzben vagy óvadékképes értékpapirokban leteendő, illetőleg az ó-verbászi községi előjárásnál az árlejtés megkezdéséig benyújtandó zárt ajánlatokhoz melléklendő.

Az építkezési műszaki tervei és az árlejtés többi feltételei az ó-verbászi községi jegyzői iródban a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Kulán, 1889. évi április hó 4-én.

Molnár Károly,

3—3

főszolgabíró.

1497. szám.

k. ig. 1889.

Pályázati hirdetmény.

Bács-Bodrogh vármegye zsabolyai járás Gyurgyevó nagyközségében leköszönés folytán megüresedett, 700 frt évi fizetéssel és természetbeni lakással javadalmazott községi jegyzői állásra ezennel pályázatot hirdetek.

Kik ezen állásra pályázni óhajtnak, köteleztem az 1883. évi I. t. c. 6. §-ában előirt képesítésüket, a magyar, szerb és német nyelvi ismeretüket, eddigi alkalmaztatásukat és erkölcsi magaviseletüket igazoló okmányokkal felszerelt kérvényeiket **f. évi április hó 28-áig** bezárólag alulírottához benyújtani.

Kelt Zsabolyán, 1889. évi április hó 10-én.

Raics Miklós,

3—1

főszolgabíró.

Eladó házak Zomborban.

A Zombori Takarékpénztár tulajdonát képező következő házak, ugymint:

I. a szivaci uton levő, volt Akkermann-féle, két utcára nyíló koresma-épület és 632¹² □⁰ udvar és kert.

II. a vásártéren levő ugynevezett Csillag-kocsma és 888 □⁰ beltelek.

III. az előbbenivel szomszédos, szintén a vásártéren levő 573. sz. cserépfedelű ház és 423 □⁰ udvar s kert **szabadkézből eladók, esetleg három évre bérbe is adatnak.**

Bővebb felvilágosítást ad

a Zombori Takarékpénztár
Igazgatósága.

6—1

1669. szám.

k. ig. 1889.

Pályázat.

Bács-Bodrogh vármegye Deszpot-Szent-Iván szerb ajku községében megüresült s 400 frttal javadalmazott községi irnoki állásnak betöltésére ezennel pályázat nyitattik s választási határnapul **folyo évi április hó 29-ik napjának reggeli 10 órája** tüzetik ki.

Felhívtnak mindazok, kik pályázni kívánnak, hogy pályázati kérvényüket szabályszerűen felszerelve, április hó 27-ig alulírottánál nyújtsák be.

Ujvidék, 1889. április hó 3-án.

Kolozsváry Sándor,

3—3

főszolgabíró.

1923. szám.

k. ig. 1889.

Pályázat.

Bács-Bodrogh vármegye Ó-Kér községében ujonnan szervezett és 300 frttal javadalmazott községi irnoki állásra ezennel pályázatot nyitok, s választási határnapul **folyo évi április hó 30-ik napjának reggeli 9 óráját** tüzetik ki.

Miről a pályázni kívánók oly felhívással értesítetnek, hogy pályázati kérvényüket, szabályszerűen felszerelve, alulírott főszolgabíronál április hó 25-éig nyújtsák be.

Ujvidék, 1889. évi április hó 11-én.

Kolozsváry Sándor,

1—1

főszolgabíró.

Hirdetmény.

Van szerencsém a t. c. közönség becses figyelmébe ajánlani
fris töltésű

ásványvizeimet,

továbbá bátor vagyok a t. c. közönség tudomására hozni, hogy a rég ismert és jó hatással bíró

borszéki víz főraktárát

birom, és az alant jegyzett áron vagyok képes a t. c. közönség b. rendelkezésére bocsájtani, u. m.:

1¹/₁₀ lit. üveg 25 kr. Tisztelettel
1 " " 20 kr.
1/2 " " 15 kr. Sztrilich Zsigmond.

320. szám.

Kovil-Szt.-Iván községe.

k. ig. 1889.

Árlejtési hirdetmény.

Kovil-Szt.-Iván községi népiskola építésének tervei és költségvetési előirányzata a tekintetes vármegyei alispáni hivatalnak 7002./1889. sz. rendeletével jóváhagyatván, ezen építkezésnek vállalkozó általi elkészítése határozott el.

Ennek folytán a titeli főszolgabíroság vezetése alatt Kovil-Szt.-Iván község házánál megejtendő árlejtés határideje **f. évi május hó 1-ének délelőtti 9 órájára** tüzetik ki, mely árlejtésre a vállalkozni szándékozók azon figyelmeztetéssel hivatnak meg, hogy 8402 frt 42 krnyi megállapított költségvetési összegnek megfelelő 10%-nyi bánatpénzzel ellátva, a kitézett napon jelenjenek meg.

A tervek, költségvetés és az építési feltételek a hivatalos órák alatt Kovil-Szt.-Iván község jegyzői hivatalában tekinthetők meg.

Kovil-Szt.-Ivánon, 1889. évi április hó 10-én.

Milivojevic Fülöp,
bíró.

Vracarics Glisó,
jegyző.

12645. sz.

tkvi 1888.

Árverési hirdetmény.

A zombori kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy özv. Szikszai Anna sztanisicsi lakos végrehajtatónak Trenka Pál sztanisicsi lakos végrehajtatást szenvedő elleni 54 frt tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtatási ügyében a zombori kir. törvényszék (a zombori kir. járásbíroság) területén lévő, Sztanisicson fekvő, a sztanisicsi 1870. sz. tjkvben Trenka Pál (Márton fia) nevében álló A. 7217/a. hr. sz. 300 □ ölnyi szőlőre 108 frt és a sztanisicsi 7534. sz. tjkvben A. I. alatt foglalt 446. hr. 378. ö. i. sz. ház és 550 □ öl beltelekből Trenka Pált felerészben illető jutalékára 229 frtban ezennel külön-külön megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1889. évi május hó 8-ik napján délelőtti 9 órakor Sztanisics község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatul fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok beszerésének 10%-át vagyis 10 frt 80 krt és 22 frt 90 krt készpénzben, vagy az 1881. évi LX. törvények 42-ik §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. november hó 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Zomborban, 1888. évi december hó 30-án.

A zombori kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság.